

Ellen G. White
Darovi

Nakladnik
ZNACI VREMENA
znaci-vremena.com

Izvornik
Christ's Object Lessons
By Ellen G. White

Urednik
Mario Šijan

Prijevod
Milan Šušljic

Lektura
Marijan Malašic

Prijelom
Miroslav Vukmanic

Tisak
ZNACI VREMENA
Zagreb 2015.

Ellen G. White

Darovi

*Biblijski tekstovi navedeni su
prema izdanju Kršćanske sadašnjosti,
Zagreb 1999.*

CIP zapis dostupan u računalnom
katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 000912776

www.nsk.hr

ISBN 978-953-183-236-6

Isusova usporedba o talentima

Na Maslinskoj gori Krist je sa svojim učenicima razgovarao o svojem drugom dolasku na svijet. Naveo je i nekoliko znakova koji će pokazati kada Njegov dolazak bude blizu i pozvao svoje učenike da budu budni i spremni. Ponovo je izgovorio upozorenje: “Dakle: bdijte, jer ne znate ni dana ni časa!” Zatim je pokazao što znači iščekivati Njegov dolazak. Vrijeme se mora provoditi ne u besposlenom čekanju, već u marljivom radu. To je pouka koju je izrekao u ovoj usporedbi o talentima.

Ovako je započeo svoje izlaganje: “Kraljevstvo je nebesko kao čovjek koji, polazeći u tuđinu, dozva sluge te im predaše imovinu svoju. Jednome dade pet talenata, drugome dva, trećemu jedan:

svakomu prema njegovoj sposobnosti. I zatim otputova.” (Matej 25,14.15)

Čovjek koji je otputovao u daleku zemlju prikazuje Krista koji će, vrlo brzo pošto bude ispričao ovu usporedbu, morati napustiti Zemlju i otići na Nebo. Sluge u usporedbi prikazuju Kristove sljedbenike. Mi ne pripadamo sebi. Mi smo “kupljeni” (1. Korinćanima 6,20), za nas je plaćena visoka cijena. “Znajte da niste otkupljeni nečim raspadljivim – srebrom ili zlatom – od svoga bezvrijednog, od otaca baštinjenog načina života, nego skupocjenom krvi Krista” (1. Petrova 1,18.19); “da živi ne žive više za same sebe, nego za onoga koji je umro i uskrsnuo za njih” (2. Korinćanima 5,15).

Svi su ljudi otkupljeni tom beskrajnom cijenom. Istresajući cjelokupnu riznicu Neba na ovaj svijet, dajući nam u Kristu cijelo Nebo, Bog je otkupio volju, osjeća je, um i dušu svakog po-

jedinog ljudskog bića. Bilo da su vjernici ili nevjernici, svi ljudi su po ovoj osnovi Gospodnja imovina. Svi su pozvani da obavljaju službu za Njega, i u veliki dan suda od svih će se tražiti da polože račun o tome kako su odgovorili na ovaj poziv.

Međutim, Božje zahtjeve nisu priznali svi ljudi. Samo oni koji govore da su prihvatili Kristovu službu prikazani su kao Njegovi sluge.

Kristovi sljedbenici su otkupljeni da služe. Naš Gospodin govori da je služba istinski cilj života. Sam je Krist bio radnik i zato svim svojim sljedbenicima određuje život službe – službe Bogu i bližnjima. Ovdje je Krist iznio svijetu uzvišenije shvaćanje života nego što ga je svijet ikada čuo. Kad živi da bi služio drugima, čovjek uspostavlja vezu s Kristom. Tako zakon službe postaje karika koja nas povezuje s Bogom i našim bližnjima.

Svojim slugama Krist je povjerio “svoju imovinu” – ono što valja upotrijebiti za Njega. On je dao svakom čovjeku njegov posao. Svaki čovjek ima svoje mjesto u vječnom nebeskom planu. Svaki treba raditi zajedno s Kristom na spasenju duša. Isto je tako sigurno da nam je pripremljeno mjesto u nebeskim stanovima, kao što je sigurno da nam je ovdje na Zemlji određeno posebno mjesto da radimo za Boga.

Darovi Svetoga Duha

Talenti koje je Krist povjerio svojoj Crkvi posebno prikazuju darove i blagoslove koje donosi Sveti Duh. “Jednomu se po Duhu daje mudrost, drugomu znanje – po istom Duhu; jednomu se daje vjera u istom Duhu, drugomu dar ozdravljanja u ovom jedinom Duhu; jednomu moć čudesa, drugomu dar proricanja; jednomu sposobnost razli-

kovanja duhova, drugomu različiti jezici, a trećemu dar tumačenja jezika. A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće.” (1. Korinćanima 12,8-11) Ne primaju svi ljudi isti dar, ali je svakom Učiteljevom sluzi obećan neki dar Duha.

Prije nego što je napustio učenike, Krist “dahne u njih i reče im: ‘Primitite Duha Svetoga!’” (Ivan 20,22) Obećao im je: “Evo, ja ću poslati na vas ono što je Otac moj obećao.” (Luka 24,49) Nakon Njegovog uznesenja oni su ovaj dar primili u svoj njegovoj punini. Tek kad su se učenici vjerom i molitvom potpuno pokorili Njegovom djelovanju, došlo je do izlivanja Svetoga Duha. I tada su u posebnom smislu dobra Neba bila povjerena Kristovim sljedbenicima. “Uzlazeći u visinu odvede zarobljenike; dade ljudima darove. ... A svakom pojedincu od nas dana je milost po onoj mjeri po kojoj je Krist htio dati svoj dar.” (Efe-

žanima 4,8.7) “A sve to čini jedan te isti Duh koji to razdjeljuje svakomu kako hoće.” (1. Korinćanima 12,11) Darovi su već naši u Isusu Kristu, ali njihovo stvarno dobivanje ovisi o našem primanju Božjega Duha.

Obećanje Duha ne cijeni se onako kako bi trebalo. Njegovo ispunjenje ne ostvaruje se onako kako bi moglo. Upravo zato što joj nedostaje Svetoga Duha, evangeoska služba je izgubila snagu. Na raspolaganju mogu stajati obrazovanje, talenti, rječitost i svaka prirodna i stečena sposobnost; ali bez prisutnosti Svetoga Duha nijedno srce neće biti dirnuto, nijedan grešnik zado-biven za Krista. S druge strane, kad bi se povezali s Kristom, kad bi primili darove Svetoga Duha, i najsiromašniji i najneukiji Njegovi učenici imali bi snagu da utječu na srca. Bog bi ih učinio provodnicima preko kojih bi se širio najviši utjecaj u svemiru.

Drugi darovi

Posebni darovi Duha nisu samo talenti spomenuti u ovoj usporedbi. Njima su obuhvaćeni svi darovi i sve sposobnosti, bilo naslijeđene ili stečene, tjelesne ili duhovne. Svi se moraju upotrijebiti u Kristovoj službi. Kad postanemo Kristovi učenici, mi se predajemo Njemu sa svime što jesmo i što imamo. Te darove On nam vraća očišćene i oplemenjene da bi se upotrijebili Njemu na slavu i na blagoslov našim bližnjima.

Bog svakom čovjeku daje darove, “svakomu prema njegovoj sposobnosti”. Talenti se ne dijele nasumce. Onaj koji ima sposobnosti da iskoristi pet talenata, dobiva pet. Onaj koji može upotrijebiti dva, dobiva samo dva. Onaj koji se može mudro poslužiti samo jednim, dobiva jedan. Nitko ne treba jadikovati što nije dobio veće darove; jer Onaj koji ih je dao svakom čovjeku proslavlja se

u istoj mjeri korištenjem svakog dara, bilo maloga ili velikoga. Onaj koji je dobio pet talenata dužan je donijeti dobitak od pet; onaj koji je dobio jedan, samo od jednoga. Bog očekuje da Mu čovjek uzvрати “po onome što ima, a ne po onome čega stvarno nema” (2. Korinćanima 8,12).

Onaj koji je primio “pet talenata ode i poče raditi s njima te zaradi i drugih pet. Isto tako onaj koji primi dva talenta zaradi druga dva.”

Talenti, ma koliko bili malobrojni, moraju se upotrijebiti. Pitanje koje bi nas trebalo najviše zabrinjavati ne glasi: Koliko sam primio? već: Što sam učinio s onim što sam primio? Razvijanje svih naših sposobnosti naša je prva dužnost prema Bogu i našim bližnjima. Onaj tko ne raste svakodnevno u sposobnostima i korisnosti, ne ispunjava svrhu života. Ispovijedajući riječima svoju vjeru u Krista, mi smo se zavjetovali

da ćemo postići sve što se može u radu za Učitelja i zato moramo razvijati svaku svoju sposobnost do najviše mjere savršenstva, da bismo učinili najviše dobra za koje smo sposobni.

Gospodin ima veliko djelo koje se mora obaviti i On će u budućem životu najviše pružiti onima koji su se najviše založili u vjernoj, dragovoljnoj službi u ovom životu. Gospodin sâm bira svoja oruđa i svakog im dana u različitim okolnostima pruža priliku da se dokažu u Njegovom velikom djelu. U svakom istinskom naporu da se ostvari Njegov plan On upošljava svoja oruđa, ne zato što su savršena, već zato da u suradnji s Njim steknu savršenstvo.

Bog će primiti jedino one koji odlučno teže za visokim ciljevima. On svako ljudsko oruđe obvezuje da postigne najviše što može. Od svih se zahtijeva moralno savršenstvo. Nikada ne smijemo snižavati mjerila pravednosti

da bismo se prilagodili naslijeđenim ili stečenim sklonostima prema zlu. Moramo shvatiti da je nesavršenost karaktera grijeh. Sve pravedne osobine karaktera imaju svoj izvor u Bogu i tvore u Njemu savršenu, skladnu cjelinu, pa svatko tko primi Krista kao svojeg Spasitelja ima prednost da dobije te iste osobine.

Oni koji žele biti Božji suradnici, moraju se truditi da svaki organ svojeg tijela i svaku sposobnost uma dovedu do savršenstva. Istinsko obrazovanje jest pripravljavanje svih tjelesnih, umnih i moralnih snaga za obavljanje svake dužnosti; to je uvježbavanje tijela, uma i duše za božansku službu. To je odgoj koji će zadržati svoju vrijednost i u vječnom životu.

Od svakog kršćanina Gospodin zahtijeva da se usavršava u uspješnosti i sposobnosti na svakom području. Krist nam je unaprijed dao plaću, svojom

krvlju i svojim patnjama, da Mu možemo dragovoljno služiti. Krist je došao na naš svijet da bi nam pružio primjer kako treba raditi i kakav se duh mora unositi u rad. On želi da razmišljamo kako bismo najbolje unaprijedili Njegovo djelo i proslavili Njegovo ime u svijetu dajući ipak najveću čast i najveću ljubav i odanost Ocu koji je "tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni" (Ivan 3,16).

Međutim, Krist nije nikad uvjeravao da se savršenstvo karaktera može lako postići. Plemenit, svestran karakter ne može se naslijediti. On se ne pojavljuje slučajno. Plemenit karakter izgrađuje se osobnim naporima, zaslugom i milošću Isusa Krista. Bog daje talente i snagu uma; mi oblikujemo karakter. On se oblikuje u oštrim, žestokim borbama sa samim sobom. Bitka za bitkom mora

se voditi protiv naslijeđenih sklonosti. Mi moramo sami sebe strogo ispitivati i ne dopuštati da ijedna nepovoljna karakterna osobina ostane nepopravljena.

Neka nitko ne kaže: Ja nisam sposoban popraviti nedostatke svojeg karaktera! Ukoliko dođete do takvog zaključka, sigurno nećete uspjeti u borbi za vječni život. Nesposobnost se krije jedino u vašoj volji! Ukoliko ne budete htjeli pobijediti, nećete ni moći pobijediti! Stvarnu poteškoću stvara vam vaše pokvareno i neposvećeno srce i vaša nespremnost da se pokorite Božjoj vlasti.

Mnogi koje je Bog osposobio da obave izvanredno djelo postižu vrlo malo, jer i pokušavaju malo. Tisuće prolaze kroz ovaj život kao da nemaju nikakvog određenog cilja za koji bi vrijedilo živjeti, nikakvog mjerila koje bi vrijedilo dostići. Takvi će primiti nagradu razmjernu svojim djelima.

Imajte na umu da se nikada nećete popeti na veću visinu nego što ste sami odlučili. I zato postavite svoje ciljeve visoko i penjite se prema vrhu ljestvice napredovanja korak po korak, čak i uz bolne napore, uz samoodricanja i žrtve. Nemojte ničemu dopustiti da vas zadrži. Mreže sudbine nisu tako gusto isprepletene oko svakog čovjeka da bi on morao biti i bespomoćan i nesiguran. Nepovoljne okolnosti trebaju vas potaknuti na čvrstu odlučnost da svladate svaku prepreku. Kad svladate prvu prepreku, osjetit ćete veću sposobnost i hrabrost da krenete dalje. Pođite odlučno u pravom smjeru i okolnosti će se naći na vašoj strani umjesto da budu protiv vas.

Odlučite razviti svaku pozitivnu osobinu karaktera na slavu svojeg Učitelja. Na svakom stupnju izgradnje svojeg karaktera trudite se da ugodite Bogu. To svakako možete postići; jer i He-

nok je ugodio Bogu iako je živio u pokvareno doba. I danas, u naše vrijeme, ima mnogo Henoka.

Nastupite kao Daniel, taj vjerni državnik, čovjek kojega nijedna kušnja nije mogla pokvariti. Nemojte razočarati Onoga koji je dao svoj život da izbriše vaše grijehе. On kaže: "Jer bez mene ne možete ništa učiniti." (Ivan 15,5) Imajte to na umu! Iako ste učinili pogrešku, vi možete postići pobjedu ukoliko sagledate svoje pogreške i shvatite ih kao znakove upozorenja. Na taj ćete način poraze pretvoriti u pobjede, razočarati neprijatelja i proslaviti svojeg Otkupitelja.

Karakter oblikovan po uzoru na božansku sliku jedino je blago koje s ovoga svijeta smožemo ponijeti na Nebo. Oni koji su u ovom svijetu bili u Kristovoj školi, ponijet će sva svoja duhovna dostignuća u svoje nebeske stanove. Ali i na Nebu će se nastaviti usa-

vršavati. Kako je, prema tome, važan razvoj karaktera u ovom životu!

Nebeske sile surađivat će s ljudskim oruđima koja odlučno i s vjerom pokušavaju dostići savršenstvo karaktera koje će im omogućiti da dostignu i savršenstvo u djelima. Svakomu tko se uključi u ovo djelo Krist kaže: “Ja ti stojim s desne strane da ti pomognem.”

Kad ljudska volja surađuje s Božjom voljom, postaje svemoćna. Neka se sve što treba činiti po Njegovoj zapovijedi učini u Njegovoj snazi. Sve Njegove zapovijedi istodobno osposobljavaju da se zapovijed i izvrši.

Umne sposobnosti

Bog zahtijeva od nas da uvježbavamo svoje umne sposobnosti. On želi da Njegovi sluge imaju višu inteligenciju i oštrij moć prosuđivanja od onih koji ne mare za Njega. Bog je nezado-

voljan onima koji su previše nemarni ili lijeni da nešto postignu ili da prodube svoje znanje. Gospodin nas poziva da Ga ljubimo svim svojim srcem, cijelom svojom dušom, svom svojom snagom i svim svojim umom. Upravo nam to nameće veliku obvezu da razvijemo svoj um u punoj mjeri da bismo mogli upoznati i voljeti svojega Stvoritelja.

Što su naše umne sposobnosti razvijenije i što ih potpunije pokorimo vlasti Svetoga Duha, to ćemo biti uspješnije upotrijebljeni u Božjoj službi. Neobrazovanog čovjeka, koji je posvećen Bogu i koji čezne da bude na blagoslov drugima, Gospodin može upotrijebiti u svojoj službi i On će to i učiniti. Međutim, oni koji gaje isti duh posvećenja a uživaju prednosti temeljnog obrazovanja, mogu obaviti daleko više posla za Krista jer se nalaze u daleko povoljnijem položaju.

Gospodin želi da postignemo što više obrazovanje, ali s ciljem da svoje znanje prenosimo na druge. Nitko ne zna gdje će ili kako biti pozvan da radi ili govori za Boga. Jedino naš nebeski Otac zna kako će upotrijebiti čovjeka. Pred nama su mogućnosti koje naša slaba vjera ne može sagledati. Zato moramo tako razvijati svoje umne sposobnosti da možemo, ukoliko bude potrebno, istine Njegove Riječi tako iznositi, čak i pred najvišim autoritetima na Zemlji, da se proslavi Božje ime. Ne smijemo dopustiti da nam promakne niti jedna jedina prilika da se umno osposobimo za rad u Božjem djelu.

Neka se mladi kojima je potrebno obrazovanje odlučno bace na posao da ga steknu. Ne čekajte da vam se pruži prilika; sami je sebi stvorite. Iskoristite svaku mogućnost koja vam se pruža. Naučite se štedljivosti. Ne trošite svoja sredstva na zadovoljavanje apetita ili na

traženje užitaka. Odlučno se bacite na posao da postanete upravo onako korisni i uspješni u Božjoj službi kao što On to od vas traži. Budite temeljiti i vjerni u svemu što poduzimate. Iskorištite svaku mogućnost koja vam se pruža da ojačate svoje umne sposobnosti. Povežite proučavanje knjiga s korisnim tjelesnim radom tako da odanim zalaganjem, budnošću i molitvom steknete mudrost koja dolazi s Neba. Tako ćete sebi osigurati svestrano obrazovanje. To će povoljno utjecati i na vaš karakter, ojačati vaš utjecaj na bližnje i osposobiti vas da ih povedete putem poštenja i svetosti.

Mnogo bi se više moglo postići u djelu samoobrazovanja kad bismo sagledali sve svoje prilike i prednosti. Istinsko obrazovanje mnogo je više od onoga što ga škole mogu dati. Iako se proučavanje znanosti ne smije zanemariti, postoji i više obrazovanje koje se

može steći jedino kad se uspostavi životna veza s Bogom. Neka se svaki učenik prihvati svoje Biblije i tako poveže s velikim Učiteljem. Neka se um uvježba i nauči redu da bi se mogao suočiti s teškim problemima prilikom potrage za božanskom istinom.

Oni koji čeznu za znanjem da bi mogli biti na blagoslov bližnjima, i sami će primiti blagoslov od Boga. Proučavanje Njegove Riječi natjerat će njihove umne snage na ozbiljnu djelatnost. Doći će do širenja i razvijanja sposobnosti i um će steći novu snagu i djelotvornost.

Vladanje sobom mora krasiti svako ga tko želi raditi za Boga. Time će se postići više nego rječitošću ili najsajnijim sposobnostima. Prosječan um, ukoliko se disciplinira, može postići daleko više i obaviti odgovornije djelo nego visokoobrazovan um i najveći talent ukoliko se nije naučio samosvladavanju.

Umijeće govora

Umijeće govora je sposobnost koju treba marljivo njegovati. Od svih darova koje smo primili od Boga, nijedan ne može donijeti veće blagoslove od ovoga. Svojim glasom mi osvjedočujemo i uvjeravamo, njime upućujemo molitve i hvale Bogu, njime govorimo drugima o Otkupiteljevoj ljubavi. Kako je, onda, važno da taj dar tako izvježbamo da bude što uspješniji u službi dobra.

Njegovanje i pravilna upotreba glasa jako se zanemaruje; to čine čak i vrlo inteligentni ljudi koji se bave kršćanskim djelatnostima. Mnogi govore ili čitaju tako tiho ili tako brzo da ih nitko ne može lako razumjeti. Neki imaju težak naglasak ili nerazgovijetan izgovor; drugi govore visokim, oštrim i reskim glasom koji para uši slušatelja. Tekstovi, pjesme, izvještaji i drugi spisi koji se iznose pred javnošću katkad se

čitaju na takav način da se ne mogu razumjeti ili da se potpuno potkopa njihova snaga i utjecaj.

To je zlo koje se može i mora popraviti. O tome nam i Biblija daje upute. O levitima koji su u Ezrine dane čitali Bibliju narodu, zapisano je: "I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše." (Nehemija 8,8 – DK)

Kad bismo uložili ozbiljan napor, svi bismo mogli naučiti čitati razumljivo i govoriti punim, jasnim, ugodnim glasom, na izražajan i dojmljiv način. Čineći tako, mogli bismo u velikoj mjeri povećati svoju uspješnost u Kristovoj službi.

Svaki je kršćanin pozvan da drugima objavi neistraživo Kristovo bogatstvo; zato se i mora truditi da postigne savršenstvo u umijeću govora. On Božju riječ mora prikazati na takav način da za nju zainteresira svoje sluša-

telje. Bog ne želi da Njegova ljudska oruđa budu neotesana. Nije po Njegovoj volji da čovjek umanji ili čak oslabi nebeski mlaz vode života koja kroz njega teče u svijet.

Potrebno je da se ugledamo na Isusa koji je naš savršeni uzor; moramo moliti za pomoć Svetoga Duha i Njegovom se snagom truditi da svaki svoj organ osposobimo za savršeno djelo.

Posebno se to odnosi na one koji su pozvani da obavljaju javnu službu. Svaki propovjednik i svaki učitelj treba imati na umu da ljudima prenosi poruku koja ima vječnu vrijednost. Izgovorena istina sudit će im u veliki dan konačnog obračuna. Ima duša kod kojih će način na koji se vijest iznosi odlučiti hoće li je prihvatiti ili odbaciti. Potrudimo se, onda, da se riječ tako izgovara da utječe na razum i da djeluje na srce. Ona se mora izgovarati polako, jasno i svečano, a ipak sa svom

ozbiljnošću koju njezina važnost zahtijeva.

Pravilno njegovana sposobnost govora i služenja njime dolazi do izražaja na svim područjima kršćanskog djelovanja; ona utječe na život u domu i na sve međusobne odnose. Mi se moramo naviknuti govoriti ugodnim tonom, služiti se čistim i pravilnim jezikom i ljubaznim i susretljivim riječima. Blage, ljubazne riječi su kao rosa i kao osvježavajuća kiša duši. Pismo kaže o Kristu da je ljubaznost tekla s Njegovih usana i da je znao "riječju krijepiti umorne" (Izaija 50,4). Gospodin nas poziva: "Neka vaša riječ bude ljubezna, solju začinjena!" (Kološanima 4,6) "Nikakva ružna riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo korisna za izgradnju gdje je potrebno, da iskaže dobročinstvo slušateljima." (Efežanima 4,29)

Kad nastojimo popraviti ili reformirati druge, moramo pažljivo birati

riječi. One mogu biti miris života na život ili smrti na smrt. Upućujući ukor ili savjet, mnogi sebi dopuštaju da govore oštro i žestoko, da se služe riječima koje neće donijeti ozdravljenje ranjenoj duši. Takvim loše izabranim izrazima duša se razdražuje i vrlo često navodi na pobunu. Svi oni koji žele zastupati načela istine, trebaju biti pomazani nebeskim uljem ljubavi. U svim okolnostima ukor se mora izgovarati s ljubavlju, i tek tada će naše riječi izazivati promjenu, a neće razdraživati. Krist će nam u tome dati snagu i silu svojim Svetim Duhom. To je Njegovo djelo.

Nijednu riječ ne smijemo izgovoriti nepromišljeno. Nikakva zla riječ, nikakav ružan izraz, nikakva osorna ili dvosmislena primjedba ne smiju sići s usana onoga koji slijedi Krista. Apostol Pavao, pišući nadahnut Svetim Duhom, kaže: "Nikakva ružna riječ neka ne izla-

zi iz vaših usta.” (Efežanima 4,29) Ružna riječ ne označava samo nepristojne izraze, već svaku riječ suprotnu svetim načelima i čistoj, neokaljanoj religiji. U ružne riječi uključeni su i svi pokvareni nagovještaji i prikrivena zlonamjerna podmetanja. Takve riječi, ukoliko im se smjesta ne odupremo, mogu dovesti do velikih grijeha.

Svakoj obitelji, svakom pojedinačnom kršćaninu povjerena je dužnost da stane na put pokvarenom govoru. Kad se nađemo u društvu onih koji se upuštaju u nerazborite razgovore, naša je dužnost da promijenimo predmet razgovora ako to ikako možemo. Uz pomoć Božje milosti trebamo neopazice ubaciti riječ ili započeti temu koja će razgovor prebaciti na koristan kolosijek.

Roditeljska je dužnost da svoju djecu pouče pravilnim navikama u govoru. Najbolja škola za ovu vrstu poduke

jest život u domu. Od najranijih godina djecu treba poučavati da govore s poštovanjem i ljubavlju kad se obraćaju svojim roditeljima i jedno drugome. Moraju naučiti da jedino riječi pune ljubaznosti, istine i neporočnosti smiju silaziti s njihovih usana. Neka i sami roditelji svakog dana budu učenici u Kristovoj školi. Tek tada će riječju i primjerom moći naučiti svoju djecu da izgovaraju “riječ zdravu i besprijekornu” (Titu 2,8). To je jedna od njihovih najuzvišenijih i najodgovornijih dužnosti.

Kao Kristovi sljedbenici moramo postići da svojim riječima pružamo pomoć i ohrabrenje jedni drugima u kršćanskom životu. Mnogo više trebamo govoriti o dragocjenim poglavljima svojeg iskustva. Trebamo govoriti o Božjoj milosti i dobroti, o nenadmašnim dubinama Spasiteljeve ljubavi. Naše riječi trebaju biti riječi slavljenja i zahvaljivanja. Ako su um i srce puni Božje lju-

bavi, to će se pokazati i u našim razgovorima. Tada nam više neće biti teško govoriti o onome što ulazi u naš duhovni život. Uzvišene misli, plemenite težnje, jasno razumijevanje istine, nesebične namjere, težnja za pobožnošću i svetošću, sve će to donijeti svoj rod u riječima koje otkrivaju vrstu blaga koje se krije u riznici srca. Kad se Krist tako pokaže u našem govoru, on će imati snagu da zadobije duše za Njega.

Trebamo govoriti o Kristu onima koji Ga ne poznaju. Trebamo činiti ono što je Krist činio. Gdje god se nalazio, u sinagogi, kraj puta, u barki nešto malo otisnutoj od obale, na gozbi farizeja ili za stolom carinika, On je ljudima govorio o onome što spada u uzvišeniji život. Dogadaje u prirodi i svakidašnjem životu povezivao je s riječima istine. Srca Njegovih slušatelja bila su privučena k Njemu jer je liječio njihove bolesnike, tješio njihove ožalošćene, uzimao

na ruke njihovu djecu i blagoslivljao ih. Kad bi otvarao svoja usta da im progovori, privlačio je njihovu pozornost i svaka Njegova riječ bila je nekoj duši kao miris života na život.

Tako treba biti i s nama. Gdje god se našli, moramo tražiti priliku da govorimo drugima o Spasitelju. Ako budemo slijedili Kristov primjer da činimo dobro, i nama će se otvarati srca kao što su se otvarala Njemu. Ne bez okolišanja i naglo, već s taktičnošću koja svoj izvor nalazi u božanskoj ljubavi, možemo im govoriti o Onome koji se “ističe među tisućama” i “sav je od ljupkosti” (Pjesma 5,10.16). To je ujedno najuzvišenije djelo u kojemu možemo upotrijebiti svoju sposobnost govora. Ona nam je dana da bismo mogli prikazati Krista kao Spasitelja koji oprašta grijeha.

Dar utjecaja

Za vrijeme svojeg života na Zemlji Krist je oko sebe širio snažan i obuhvatan utjecaj koji Ga je povezivao s Bogom i s cijelim ljudskim rodом. Preko Krista je Bog ljude obdario utjecajem koji im onemogućava da žive sami za sebe. Mi smo pojedinačno povezani sa svojim bližnjima, dio smo velike Božje obitelji i obvezatni smo jedni prema drugima. Nitko ne može ostati odvojen od svojih bližnjih jer o dobrobiti jednoga ovisi dobrobit drugih. Božja je namjera da se svatko od nas osjeća potrebnim za sreću drugoga i da se svatko od nas trudi unaprijediti je.

Svaka je duša okružena svojim posebnim ozračjem – ozračjem koje može biti ispunjeno životodavnom silom vjere, hrabrosti i nade, namirisano slatkim mirisom ljubavi. Ili može biti hladno i teško, ispunjeno nezadovoljstvom

i sebičnošću, zatrovano smrtonosnom zarazom omiljenih grijeha. Ozračjem koje nas okružuje mi svjesno ili nesvjesno utječemo na svaku osobu s kojom dolazimo u dodir.

To je odgovornost koje se ne možemo osloboditi. Naše riječi, naša djela, naša odjeća, naše držanje, pa čak i izraz našeg lica, sve to ima svoj utjecaj. Od dojma koji ostavljamo zavise posljedice, dobre ili zle, čiju veličinu nitko ne može izmjeriti. Svaka pobuda koja se na taj način prenese znači sjeme koje će jednoga dana donijeti svoj rod. To su karike u dugom lancu ljudskih događaja, lancu koji se proteže u beskraj. Ukoliko svojim primjerom pomognemo bližnjima da razviju dobra načela, mi im ulijevamo snagu da čine dobro. Oni, sa svoje strane, šire isti utjecaj na druge, a ovi ga prenose dalje. I tako našim nesvjesnim utjecajem tisuće mogu dobiti blagoslov.

Bacite kamen u jezero i izazvat ćete val, a zatim sljedeći i opet sljedeći. Valovi će se širiti sve dalje i dalje dok ne dostignu obalu. Tako je i s našim utjecajem. Bez našeg znanja ili namjere, on će se širiti i donositi drugima ili blagoslov ili prokletstvo.

Karakter je sila. Tiho svjedočenje vjernog, nesebičnog, pobožnog života širi skoro neodoljivi utjecaj. Objavljujući svojim životom karakter Isusa Krista, mi surađujemo s Njim u djelu spašavanja duša. Jedino ako svojim životom pokazujemo Njegov karakter, možemo surađivati s Njim. I što je šire područje našeg utjecaja, to više dobra možemo učiniti. Kad oni koji tvrde da služe Bogu slijede Kristov primjer, primjenjujući načela Zakona u svojem svakidašnjem životu, kada svako njihovo djelo svjedoči da ljube Boga više od svega i svoje bližnje kao same sebe, tada će i Crkva imati snagu da pokrene svijet.

Međutim, nikad se ne smije smetnuti s uma da utjecaj može biti isto toliko sila na zlo. Izgubiti svoju dušu je užasno; ali izazvati gubitak drugih duša još je mnogo užasnije. Da naš utjecaj može biti miris smrti na smrt strašna je pomisao; ali i to je moguće. Mnogi koji tvrde da sabiru s Kristom, zapravo rasipaju ono što je Njegovo. U tomu je razlog što je Crkva tako slaba. Mnogi se bez ustručavanja upuštaju u kritiziranje i optuživanje. Izražavajući sumnju, ljubomoru i nezadovoljstvo, oni postaju Sotonina oruđa. I prije nego što shvate što čine, protivnik preko njih ostvaruje svoju namjeru. Loš dojam je ostavljen, sjenka bačena i Sotonine strijele pogodile su svoj cilj. Nepovjerenje, nevjerovanje i otvoreno vjerolomstvo zahvatilo je duše koje bi inače mogle prihvatiti Krista. A u međuvremenu ti Sotonini sluge zadovoljno promatraju duše koje su otjerali u nevjeru i sumnju i

koje su sada otporne na svaki ukor ili poziv i uvjeravaju sebe da su, kad se usporede s njima, puni vrlina i pravedni. Uopće ne shvaćaju da su te ruševine karaktera zapravo djelo njihovog neukroćenog jezika i buntovnog srca. Upravo su zbog njihovog utjecaja te iskušane duše i pale u grijeh.

I tako lakoumnost, sebična popustljivost i bezbrižna ravnodušnost takozvanih kršćana odvrćaju mnoge duše s puta života. A kad se sretnu s posljedicama svojeg utjecaja na Božjem sudu, mnogi od njih će se prestrašiti.

Jedino nam Božja milost može pomoći da se pravilno poslužimo darom utjecaja. Nema u nama ničega što bi nam moglo pomoći da sami pozitivno utječemo na bližnje. Kad shvatimo koliko smo bespomoćni i kolika je naša potreba za božanskom snagom, nećemo se oslanjati na sebe. Mi ne možemo znati kakve će posljedice imati neki

dan, neki sat ili čak neki trenutak, pa zato na početku svakog novog dana moramo svoje putove predati našem nebeskom Ocu. On je svojim anđelima zapovjedio da bdiju nad nama, pa ako se predamo njihovoj zaštiti, oni će nam u svakom trenutku opasnosti biti s desne strane. Kad se nesvjesno nađemo u opasnosti da širimo negativan utjecaj, anđeli će biti uz nas, vratiti nas na pravi put, birati riječi koje ćemo izgovarati i utjecati na naše postupke. I tako će naš utjecaj postati tiha, nesvjesna, ali moćna snaga u privlačenju bližnjih Kristu i nebeskom svijetu.

Dar vremena

Naše vrijeme pripada Bogu. Svaki trenutak je Njegov i naša je najsvetija obveza da ga iskoristimo Njemu na slavu. Ni za jedan drugi dar On neće tražiti tako točan obračun kao za dar na-

šeg vremena. Vrijednost vremena ne može se izračunati.

Krist je svaki trenutak smatrao dragocjenim, te se to traži i od nas. Život je prekratak da bismo ga smjeli proigrati. Mi imamo samo nekoliko kratkih dana milosti da se pripravimo za vječnost. Nemamo vremena za bacanje, nemamo vremena za sebična uživanja, nemamo vremena za popuštanje grijehu. Upravo sada moramo izgraditi karakter za budućnost, za vječni život. Upravo sada se moramo pripremiti za istražni sud.

Pripadnici ljudskog roda tek što počnu živjeti, već počinju umirati. Ni najmarljivijim radom na svijetu neće ništa postići ukoliko ne steknu istinsko znanje o vječnom životu. Čovjek koji vrijeme shvati kao svoj radni dan, pripremit će se za nebeske stanove i život u besmrtnosti. Za njega je dobro što se rodio.

Nama je rečeno da štedimo vrijeme. Međutim, vrijeme koje smo uzalud potrošili nikad nećemo moći nadoknaditi, nikada nećemo vratiti niti jedan jedini trenutak. Jedini način da uštedimo vrijeme jest da iskoristimo na najbolji način trenutke koji su nam preostali – da surađujemo s Bogom u ostvarenju Njegovog velikog plana otkupljenja.

Karakter onoga koji tako čini mijenja se i preobražava. Takav postaje Božji sin, pripadnik kraljevske obitelji, dijete nebeskog Vladara. Postaje dostojan društva anđela.

Sada je vrijeme da radimo na spasenju svojih bližnjih. Neki misle da je dovoljno da prilože novac za Kristovo djelo i da je to sve što se od njih očekuje; i tako dopuštaju da dragocjeno vrijeme koje bi mogli posvetiti službi za Njega prođe neiskorišteno. Međutim, prednost je i dužnost svih koji imaju zdravlja i snage da se aktivno uključe

u Božju službu. Svi trebaju raditi na zadbivanju duša za Krista. Prilozi u novcu ne mogu zamijeniti aktivan rad.

Svaki trenutak bremenit je vječnim posljedicama. Mi se nalazimo na mrtvoj straži i zato svakog trenutka moramo biti spremni za službu. Prilika koja nam se sada pruža da nekoj gladnoj duši uputimo riječi života možda se nikada više neće pružiti. Bog može i toj duši reći: "Još noćas zatražit će ti se natrag duša" (Luka 12,20), a ona zbog naše nemarnosti možda neće biti spremna! Kako ćemo na veliki sudnji dan položiti svoj račun pred Bogom?

Život je previše dragocjen da bismo ga posvetili zemaljskim, prolaznim poslovima, da bismo se okretali u vrtlogu briga i strahovanja oko onoga što je u usporedbi s vječnim vrijednostima manje od atoma. Ipak, Bog nas poziva da Mu služimo i u svojim prolaznim zemaljskim poslovima. Marljivost

u tim poslovima isto je toliko dio istinske vjere kao što je molitva. Biblija nigdje ne potpomaže lijenost, jer je to najveće prokletstvo koje muči ovaj svijet. Svaki istinski obraćeni muškarac ili žena bit će marljiv radnik.

O pravilnom korištenju vremena ovisi naš uspjeh u stjecanju znanja i razvijanju duševne kulture. Umni razvoj ne smije biti spriječen siromaštvom, skromnim podrijetlom ili nepovoljnim okolnostima. Potrebno je samo da pravilno koristimo vrijeme. Nekoliko trenutaka ovdje, nekoliko trenutaka tamo, koji se lako mogu izgubiti u beskorisnom razgovoru; jutarnji sati koji se tako često mogu uludo potrošiti u krevetu, vrijeme provedeno u tramvaju, u vlaku ili u čekanju na postaji; trenuci čekanja da se iznese objed, čekanje na one koji zakašnjavaju na sastanke – ukoliko biste tada imali knjigu u ruci, ukoliko biste te djeliće vremena iskoristili

za učenje, čitanje ili korisno razmišljanje, što bi se sve moglo postići! Odlučnost u namjerama, ustrajna marljivost, brižljivo trošenje vremena – sve bi to moglo pomoći čovjeku da stekne znanje i razvije um i da se tako osposobi za skoro svaki značajan i koristan posao.

Svaki kršćanin treba steći naviku urednosti, temeljitosti i brzine. Nema izgovora za sporost i neukost u obavljanju bilo kojeg posla. Kad netko stalno radi, a posao nikako ne završava, onda to znači da svoje srce i svoje misli nije uložio u posao. Onaj tko je spor ili proizvodi gubitke, mora shvatiti da su to mane koje se moraju ispraviti. Takav mora napregnuti svoj um i isplanirati kako najbolje iskoristiti vrijeme i postići najbolje rezultate. Taktičnošću i metodičnošću neki za pet sati mogu postići više nego drugi za deset.

Kućanice koje se bave kućanskim poslovima stalno su na nogama, uglav-

nom ne zato što imaju toliko posla, već zato što ne znaju planirati kako koristiti vrijeme. Svojim sporim, tromim načinom rada one od malo posla načine mnogo. Međutim, svi koji hoće, mogu pobijediti te navike razvlačenja i oklijevanja. Neka sebi postave jasne ciljeve u radu. Neka odluče koliko im je vremena potrebno za određeni posao i neka onda ulože potreban napor da posao završe u zadanom vremenu. Uvježbavanje snage volje učinit će da i ruke brže rade.

Kad nemaju odlučnosti da se priberu i promijene, takvim osobama pogrešne radne navike mogu prerasti u običaj; ili, ukoliko razvijaju svoje snage, one mogu steći sposobnost da svoju službu obavljaju na najbolji mogući način. U tom bi slučaju u svako vrijeme i na svakom mjestu bile rado dočekane. Svi bi ih cijenili zbog njihove marljivosti.

Mnoga djeca i mladi gube vrijeme, umjesto da pomognu roditeljima u obavljanju kućanskih poslova i tako pokažu da vole oca i majku i da im žele olakšati terete. Mladi mogu na svoja snažna pleća preuzeti mnoge odgovornosti koje netko drugi mora nositi.

Od najranijih dana Kristov je život bio ispunjen radom. On nije živio da bi ugadao sebi. Bio je Sin beskonačnog Boga, ali je radio u tesarskoj radionici svojeg poočima Josipa. I Njegov zanat je mnogo govorio o Njemu. Došao je na ovaj svijet da izgrađuje karaktere i svako Njegovo djelo bilo je savršeno. U sve svoje svjetovne poslove unosio je isto savršenstvo koje je unosio u karaktere koje je preobražavao svojom božanskom snagom. U tome nam je uzor.

Roditelji moraju naučiti svoju djecu da cijene vrijeme i pravilno ga upotrebljavaju. Naučite ih da je vrijedno truda sve ono čime mogu proslaviti Bo-

ga i donijeti blagoslov čovječanstvu. Čak i u svojim najranijim godinama djeca mogu služiti Bogu kao misionari.

Roditelji ne mogu učiniti veći grijeh nego dopustiti svojoj djeci da vrijeme provode u besposličanju. Djeca se vrlo brzo navikavaju na nerad i tako odrastaju kao nesposobna, nekorisna bića. Kad postanu dovoljno stara da sama zarađuju za život i kada nađu zaposlenje, rade nemarno i lijeno očekujući istodobno da budu plaćena kao da se iskreno zalažu na poslu. Postoji beskrajna razlika između takvih radnika i onih koji znaju da moraju biti vjerni upravitelji.

Navika da se svjetovni poslovi obavljaju nemarno i nepažljivo lako se prenosi i u duhovni život i onesposobljava čovjeka da uspješno obavlja bilo koju službu za Boga. Mnogi, koji bi marljivim radom mogli biti na blagoslov svijetu, upropastili su se svojom nemar-

nošću. Kad netko nema posla ni čvrstog cilja pred očima, izložen je tisućama kušnji. Pokvareno društvo i zle navike izopačuju um i dušu i posljedica je da takvi postanu onesposobljeni i za ovaj život i za život koji će doći.

Bez obzira na vrstu posla kojim se bavimo, Božja riječ nas uči da budemo “u poslu” neumorni, “gorljivi Duhom” i da “služimo Gospodinu”. “I što god nakaniš učiniti, učini dok možeš” “znajući da ćete od Gospodina primiti nagradu – baštinu! Gospodinu Kristu služite.” (Rimljanima 12,11; Propovjednik 9,10; Kološanima 3,24)

Dar zdravlja

Zdravlje je blagoslov čiju vrijednost cijene samo neki, iako o njemu u velikoj mjeri ovisi uspješnost naših umnih i tjelesnih snaga. Naše pobude i strasti imaju svoje sjedište u tijelu i ono se

mora održavati u najboljem mogućem stanju, pokoriti najsnažnijim duhovnim utjecajima da bi se naši talenti mogli iskoristiti na najbolji način.

Sve što umanjuje naše tjelesne snage, oslabljuje i um i pridonosi da on ima sve manje sposobnosti uočavati razliku između dobra i zla. Mi postajemo sve nesposobniji da izaberemo dobro i imamo sve manje snage da činimo ono što i sami smatramo dobrim.

Zloupotrebljavajući svoje tjelesne snage, mi skraćujemo vrijeme koje bismo u svojem životu mogli iskoristi na slavu Božjem imenu i onesposobljavamo sebe da dovršimo djelo koje nam je Bog povjerio. Dopuštajući sebi stvaranje štetnih navika – da ostajemo budni do kasnih sati, da zadovoljavamo apetit na štetu zdravlja, mi sami ugrožavamo svoje snage. Zanemarujući tjelovježbu, preopterećujući um ili tijelo, unosimo neravnotežu u svoj živčani su-

stav. Oni koji krše prirodne zakone i tako skraćuju svoj život, a sebe onesposobljavaju za službu, krivi su jer time potkradaju Boga i svoje bližnje! Bog ih je poslao u svijet da budu na blagoslov bližnjima, a oni sami svojim postupcima uskraćuju sebi tu mogućnost i sebe onesposobljavaju da učine čak i ono što su mogli učiniti u kraćem vremenskom razdoblju koje im je preostalo. Gospodin nas proglašava krivcima kada svojim štetnim navikama uskratimo svijetu dobro koje je mogao dobiti.

Prijestup fizičkog zakona prijestup je moralnog zakona; jer je Bog na isti način autor fizičkog zakona kao što je autor moralnog zakona. Njegov Zakon napisan je Njegovim prstom na svakom našem živcu, svakom mišiću, na svakoj sposobnosti koju nam je povjerio. Svaka zloupotreba bilo kojeg dijela organizma kršenje je tog Zakona.

Naša je dužnost da steknemo temeljito poznavanje građe ljudskog organizma da bismo mogli održati svoje tijelo u stanju koje će nam omogućiti da radimo za Gospodina. Zdravlje našeg tijela moramo brižljivo čuvati i razvijati da bi se božanska narav mogla u potpunosti prikazati preko naše ljudske naravi. Proučavanje odnosa između tjelesnog zdravlja i duhovnih aktivnosti jedna je od najvažnijih zadaća znanosti o odgoju. Tome se mora posvetiti velika pozornost i kod kuće i u školi. Svi se moraju upoznati sa svojom tjelesnom građom i zakonima koji se odnose na funkcioniranje tijela. Onaj koji sebi svjesno uskraćuje znanje o zakonima svojeg tijela i koji ih zato krši, griješi protiv Boga. Svi se moramo truditi zauzeti najpovoljniji stav prema životu i zdravlju. Sve svoje navike moramo staviti pod upravu uma, a svoj um pod Božju upravu.

Apostol Pavao kaže: “Ili zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga, koji stanuje u vama i koji vam je dan od Boga? Ne znate li da ne pripadate sami sebi jer ste kupljeni? Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!” (1. Korinćanima 6,19.20)

Dar snage

Od nas se traži da ljubimo Boga, ne samo svim svojim srcem, umom i dušom, već i svom svojom snagom. Time je pokriveno cijelo područje razumne upotrebe tjelesnih snaga.

Krist je vjerno obavljao sve svoje tjelesne i duhovne poslove i u njih unio odlučnost da ostvari volju svojeg Oca. Ono što je zemaljsko i ono što je nebesko mnogo je čvršće povezano i neposrednije podređeno Kristovom nadzoru nego što mnogi misle. On sam je izradio nacrt prvog zemaljskog Sve-

tišta. On je odredio svaku pojedinost prilikom izgradnje Salomonovog Hrama. Onaj koji je tijekom svojeg zemaljskog života radio kao tesar u selu Nazaretu, zapravo je arhitekt koji je zamislio plan svetog zdanja u kojemu će se slaviti Njegovo ime.

Graditeljima Svetišta upravo je Krist dao mudrost da ostvare tako vješto prekrasno djelo. On je rekao: "Pozvao sam, gledaj, po imenu Besalela, sina Urijeva, od koljena Hurova, iz plemena Judina. Napunio sam ga duhom Božjim, koji mu je dao umješnost, razumijevanje i sposobnost za svakovrsne poslove. ... Dodao sam još Oholiaba, sina Ahisamakova iz Danova plemena; vještinom sam obdario sve sposobne ljude da mogu napraviti sve što sam ti naredio." (Izlazak 31,2-6)

Bog želi da Njegovi radnici na svakom području priznaju Njega kao Darovatelja svega što imaju. Svi korisni

pronalasci i poboljšanja imaju svoj izvor u Onome koji je divan u savjetima i uzvišen u djelima. Spretan dodir liječnikove ruke, njegova vlast nad živcima i mišićima, njegovo poznavanje složene građe tijela, sve mu je to darovala božanska mudrost da bi olakšao patnje bolesnima. Vještina kojom se tesar služi čekićem, snaga kovačeve ruke od koje odzvanja nakovanj, sve to dolazi od Boga. On je ljudima povjerio talente i On od njih očekuje da od Njega traže savjete. Bilo što da činimo, bilo koje vrste posla da se prihvatimo, On želi upravljati našim umom da bismo ga savršeno obavili.

Vjeru ne možemo odvojiti od poslovnih pothvata; to su područja koja se međusobno prožimaju. Biblijska vjera mora biti utkana u sve što činimo ili govorimo. Božanske i ljudske snage moraju se dopunjavati i u svjetovnim i u duhovnim dostignućima. One se mo-

raju sjedinjavati u svim ljudskim pot-
hvatima, u tehničkim i poljodjelskim
radovima, u trgovačkim i znanstvenim
djelatnostima. Ova suradnja mora po-
stojati u svemu što je uključeno u ak-
tivnosti kršćanina.

Bog je objavio načela na kojima se
jedino može zasnivati ova suradnja. Nje-
gova slava mora biti misao vodilja svih
koji žele s Njim surađivati. Sva naša dje-
la moraju biti učinjena iz ljubavi pre-
ma Bogu i u skladu s Njegovom voljom.

Jednako je bitno poslušati Božju vo-
lju kad gradimo kuću i kada prisustvu-
jemo bogoslužju. Ukoliko su radnici uni-
jeli prava načela u izgradnju svojeg ka-
raktera, tada će prilikom podizanja sva-
ke građevine rasti u milosti i znanju.

Ali Bog neće prihvatiti ni najveće
talente niti najsajjniju službu ukoliko
sebe nismo stavili na oltar kao živu žr-
tvu paljenicu. Korijen mora biti svet da
bi rod mogao biti ugodan Bogu.

Gospodin je Daniela i Josipa osposobio da budu mudri upravitelji. On je mogao djelovati preko njih zato što nisu živjeli da ugone sebi, već Bogu.

Danielov slučaj pruža nam važnu pouku. On pokazuje da poslovni čovjek ne mora biti pokvaren i lukav, već da može učiti od Boga na svakom koraku. U vrijeme kad je obavljao službu najvišeg službenika u babilonskom kraljevstvu, Daniel je bio i Božji prorok i primao je svjetlo nebeskog nadahnuća. Svjetovni, častoljubivi državnici prikazani su u Božjoj riječi kao trava koja raste i kao cvijet u polju koji vene. Međutim, Bog želi u svojoj službi imati razumne ljude, osposobljene za različita područja djelovanja. Potrebni su Mu poslovni ljudi koji će velika načela istine utkati u sve svoje poslovne pothvate i koji su spremni svoje talente usavršavati temeljitim učenjem i vježbom. Ako je ljudima na bilo kojem

području djelovanja potrebno da iskoriste priliku i da postanu mudri i uspješni, onda je to slučaj s onima koji se svojim sposobnostima služe u izgradnji Božjeg kraljevstva u ovom svijetu. O Danielu nam je rečeno da se u svim njegovim poslovnim pothvatima, iako su bili pomnjivo provjeravani, nije mogla naći nijedna mana niti pogreška. On je primjer onoga što svaki poslovni čovjek mora postati. Njegov životopis pokazuje što može postići čovjek koji sve snage uma, tijela, srca i života posveti službi Bogu.

Dar novca

Bog ljudima povjerava materijalna sredstva. On im daje snagu da stječu blago. On natapa zemlju rosom nebeskom i pljuskovima osvježavajuće kiše. On daje svjetlost Suncu koje zagrijava Zemlju budeći u život cijelu prirodu,

osposobljavajući sve što je stvoreno da buja i da donosi rod. Zauzvrat traži ono što Njemu pripada.

Novac nam nije dan da bismo slavu i čast osigurali sebi. Kao vjerni upravitelji trebamo ga iskoristiti na slavu i čast Bogu. Neki misle da samo dio njihovog novca pripada Gospodinu. Kada dio svojih sredstava odvoje za vjerske i dobrotvorne svrhe, ostatak smatraju svojim vlasništvom, misle da ga mogu upotrijebiti kako god žele. Ali upravo se tu jako varaju! Sve što imamo pripada Gospodinu i mi smo Njemu odgovorni kako se time služimo. Prilikom upotrebe svakog novčića može se vidjeti ljubimo li Boga iznad svega i svoje bližnje kao same sebe.

Novac ima veliku vrijednost jer može učiniti mnogo dobra. U rukama Božje djece novac postaje hrana gladnima, voda žednima, odjeća neodjevenima. On je obrana potlačenima, sred-

stvo za pomoć bolesnima. Ali novac sâm po sebi nema više vrijednosti od pijeska ako se ne upotrijebi za podmirivanje životnih potreba, za pomaganje bližnjima i za unapređenje Kristovog djela.

Nagomilano bogatstvo nije samo nekorisno, već je pravo prokletstvo. U ovom životu ono postaje zamka duši jer odvraća od ljubavi prema nebeskom blagu. U veliki dan Gospodnji, svojim svjedočenjem o neupotrijebljenim talentima i zanemarenim prilikama ono će osuditi svojeg vlasnika. Biblija kaže: "Pazite sad, bogataši! Udarite u plač i jaukanje nad nevoljama koje će vas zadesiti! Vaše bogatstvo istrunu a vaše haljine izgrizoše moljci. Vaše zlato i srebro uhvati rđa; njihova će rđa biti svjedočanstvo protiv vas i kao oganj progutat će vaša tjelesa. Još ste u posljednje vrijeme skupljali blago! Evo viče plaća žetelaca vaših njiva koju ste im uskratili,

i vika tih žetelaca došla je u uši Gospodinu nad vojskama.” (Jakov 5,1-4)

Međutim, Krist ne odobrava nikakvo rasipno ili lakomisleno trošenje novca. Njegova pouka o štednji glasi: “Skupite pretekle ulomke da ništa ne propadne!” (Ivan 6,12) i namijenjena je Njegovim sljedbenicima. Onaj tko shvaća da je njegov novac talenat koji je dobio od Boga, upotrebljavat će ga štedljivo; razumjet će da mu je dužnost štedjeti da bi mogao dati.

Što više novca potrošimo na razmetanje i zadovoljavanje svojih prohtjeva, to će nam manje ostati da hranimo gladne i odjenemo neodjevene. Svaki nepotrebno potrošen novčić lišava vlasnika dragocjene prilike da čini dobro i uskraćuje Bogu slavu i čast koju bi stekao pravilnom upotrebom povjerenih talenata.

Ljubazne pobude i osjećaji

Ljubazni osjećaji, velikodušne pobude i sposobnost brzog shvaćanja duhovnih pojmova dragocjeni su talenti, ali nameću svojem vlasniku veliku odgovornost. Svi se moraju upotrijebiti u Božjoj službi. Ali ovdje se mnogi varaju. Zadovoljni što imaju te vrline, oni ih propuštaju upotrijebiti u aktivnoj službi za bližnje. Zavaravaju sebe da bi obavili veliko i dobro djelo da su imali priliku ili da su im okolnosti išle u prilog. I tako cijelog života čekaju da im se ukaže mogućnost. Preziru uskogrudnost jadnih škrtaca koji gundaju dok daju i najmanju milostinju siromahu. Shvaćaju da takvi žive sebi i da će biti pozvani na odgovornost zbog neiskorištenih talenata. Samozadovoljno uspoređuju sebe s takvima smatrajući da je njihovo stanje mnogo povoljnije od stanja njihovih bezdušnih susjeda. Među-

tim, varaju se. Činjenica da imaju neiskorištene talente samo povećava njihovu odgovornost. Oni koji su dobili dar pokazivanja nježnih osjećaja imaju odgovornost pred Bogom da ih pokažu ne samo u dodiru sa svojim prijateljima, već u dodiru sa svima kojima je potrebna njihova pomoć. Upoznatost s društvenim pitanjima je dar i mora se upotrijebiti na blagoslov svima koji se nalaze u domašaju našeg utjecaja. Ljubav koja se ponaša ljubazno jedino prema odabranima i nije ljubav, već sebičnost. Ona ni na koji način neće djelovati na dobro ljudima ili na slavu Bogu. Oni koji ne koriste talente koje su primili od svojeg Učitelja mnogo su odgovorniji od onih prema kojima osjećaju prijezir. Njima će biti rečeno: "Znali ste volju svojeg Učitelja, a niste je poslušali!"

Darovi se umnožavaju upotrebom

Upotrijebljeni darovi se umnožavaju. Uspjeh nije posljedica slučaja ili sudbine; to je ostvarenje Božje promisli, nagrada vjere i razboritosti, vrline i ustrajnog napora. Gospodin želi da se služimo svim darovima koje imamo; ukoliko to budemo činili, dobit ćemo još veće darove kojima ćemo se moći poslužiti. Sposobnosti koje nam nedostaju nećemo dobiti na neki nadnaravni način; međutim, dok se budemo služili onim što već imamo, On će raditi zajedno s nama i povećavati i jačati svaku našu sposobnost. Sa svakom žrtvom koju iskreno i od srca budemo prinosili u službi Učitelju, povećavat će se naša snaga. Dok budemo predavali sebe Svetome Duhu da nas upotrijebi kao svoja oruđa, Božja milost će djelovati u nama da odbacimo stare sklonosti, da

svladamo snažne naslijeđene strasti i da usvojimo nove navike. Ako budemo cijenili i slušali naloge Svetoga Duha, naše srce će se širiti i primati sve više i više Njegove sile, činit će više i bolje. Uspavane snage će se probuditi, umrtvljene sposobnosti nanovo će oživjeti.

Skromni radnik koji se poslušno odaziva na Božji poziv može biti siguran da će primiti božansku pomoć. Već i samo prihvaćanje tako uzvišene i svete odgovornosti oplemenjuje karakter. Ono pokreće na djelovanje najviše umne i duhovne snage, ojačava i čisti um i srce. Čudesno je kako vjerom u Božju moć slab čovjek može postati jak, kako odlučni njegovi napori, kako veliki njegovi uspjesi. Onaj tko počinje s malim znanjem, na skroman način, tko govori ono što zna dok se istodobno marljivo trudi proširiti svoje znanje, uvidjet će da mu cjelokupna nebeska riznica stoji na raspolaganju. Što se više trudi

proširiti svjetlo, to više svjetla dobiva. Što se više trudi objasniti Božju riječ drugima iz ljubavi prema dušama, to mu ona postaje sve jasnija. Što se više služimo svojim znanjem i svojim sposobnostima, stječemo više znanja i sposobnosti.

Svaki napor koji učinimo za Krista donijet će nam nove blagoslove. Ako se budemo služili svojim sredstvima Njemu na slavu, On će nam ih povećati. Ako se budemo trudili da bližnje zadobijemo za Krista i ako u molitvi budemo izražavali svoju brigu za njihovo spasenje, naše će srce zadrhtati od životvornog utjecaja Božje milosti i naši će se osjećaji rasplamsati božanskom gorljivošću; cjelokupni naš kršćanski život postat će stvarniji, ozbiljniji, bogatiji molitvama.

Nebo ocjenjuje vrijednost čovjeka po sposobnosti njegovog srca da upozna Boga. Ta spoznaja je izvor iz kojega

proistječe sva naša snaga. Bog je stvorio čovjeka tako da se svaka njegova sposobnost može ujediniti sa sposobnošću božanskog uma; On se neprestano trudi da čovjekov um udruži s božanskim umom. On nam nudi prednost da surađujemo s Kristom u objavljivanju Njegove milosti svijetu kako bismo i sami stekli veće duhovno znanje.

Promatrajući Isusa, mi stječemo sve jasnije pojmove o Bogu. Gledajući Njega, i mi se mijenjamo. Dobrota i ljubav prema bližnjima postaju naše prirodne osobine. U nama se razvija karakter po uzoru na božanski karakter. Oblikujući se po uzoru na Njegov lik, povećavamo i svoju sposobnost upoznavanja Boga. Sve više uspostavljamo zajedništvo s nebeskim svijetom, sve više se povećava naša sposobnost da primamo bogatstvo znanja i vječne mudrosti.

Čovjek s jednim talentom

Čovjek koji je primio jedan talenat “ode, iskopa zemlju i tu sakri novac gospodarev”.

Upravo je sluga s najmanjim darom zakopao svoj talenat. To je opomena svima koji misle da su zbog neznatnosti svojeg dara oslobođeni službe Kristu. Kad bi mogli učiniti nešto veliko, kažu oni, kako bi to radosno učinili; ali budući da su im dodijeljene samo neznatne službe, misle da neće biti krivi ako ne učine ništa. U tome griješe. Dijeleći svoje darove, Gospodin zapravo stavlja na ispit čovjekov karakter. Sluga koji je odbio upotrijebiti jedan talenat iznevjerio je time svojega gospodara. Da je primio pet talenata, zakopao bi i njih kao što je zakopao jedan. Odbacivši svoj jedini talenat, pokazao je da prezire darove Neba.

“Tko je vjeran u najmanjoj stvari, vjeran je i u velikoj.” (Luka 16,10) Važ-

nost malih stvari često se podcjenjuje samo zato što su male; ali stvarna disciplina života najvećim dijelom se uči preko malih stvari. U kršćanskom životu, zapravo, ništa nije nebitno i nevažno. Ukoliko podcjenjujemo važnost malih stvari, mi u velikoj mjeri ugrožavamo izgradnju svojeg karaktera.

“Tko je nevjeran u najmanjoj stvari, nevjeran je i u velikoj.” Kad je čovjek nevjeran, pa makar se radilo i o najmanjim dužnostima, uskraćuje svojem Stvoritelju dužnu službu i škodi samomu sebi. Svojom nevjerom onemogućuje sebi da stekne ljepotu, snagu i čvrstinu karaktera koju je mogao dobiti bezuvjetnom predajom Bogu. Odvajajući se od Krista, izlaže se sotonskim kušnjama i u svojoj službi Učitelju počinje činiti pogreške. Budući da se ne upravlja pravim načelima u svojim malim dužnostima, nije poslušan Bogu ni u velikim dužnostima koje smatra svo-

jim posebnim zadatkom. Pogreške koje sebi dopušta u pristupu nevažnim životnim pojedinostima ponavlja i na mnogo važnijim područjima. Počinje se upravljati prema pravilima na koja je navikao. I tako se ponovljeni postupci pretvaraju u navike, navike oblikuju karakter, a karakter određuje njegovu sudbinu i u vremenu i u vječnosti.

Jedino se vjernošću u malim dužnostima čovjek može pripremiti da bude vjeran i u većim i odgovornijim službama. Bog je Daniela i njegove prijatelje povezao s velikim ljudima u Babilonu da bi se ti neznabošci upoznali s načelima prave vjere. Usred idolopokloničkog naroda Daniel je dobio zadatak da pokaže Božji karakter. Kako se osposobio da zauzme tako odgovoran, visok i častan položaj? Vjernošću u situacijama koje su oblikovale cijeli njegov život! On je proslavio Boga u najmanjim dužnostima i Gospodin je odlučio s nji-

me surađivati. Danielu i njegovim prijateljima Bog je dao “znanje i razumijevanje svih knjiga i mudrosti. Daniel razumijevaše viđenja i sne.” (Daniel 1,17)

Kao što je pozvao Daniela da svjedoči za Njega u Babilonu, tako Bog poziva i nas da svjedočimo za Njega u današnjem svijetu. U najmanjim kao i u najvećim životnim pitanjima, On očekuje od nas da ljudima pokažemo načela Njegova kraljevstva.

Tijekom svojeg života na Zemlji Krist nam je pružio primjer pažljivog pristupanja naizgled nevažnim sitnicama. Veliko djelo otkupljenja bez prestanka je pritiskalo Njegovu dušu. Dok je propovijedao ili liječio, naprezao je sve snage svojeg uma i tijela do krajnjih granica; a ipak je zapažao i najmanje sitnice u životu i u prirodi. Njegove najpoučnije propovijedi bile su one u kojima je jednostavnim usporedbama iz prirode oslikavao velike istine Bož-

jega kraljevstva. On nije previđao životne potrebe ni svojih najskromnijih slugu. Njegove uši čule su svaki poziv u pomoć. On je osjetio dodir bolesne žene u mnoštvu; najnježniji dodir vjere dobivao je Njegov odgovor. Kad je iz mrtvih uskrisio Jairovu kćer, podsjetio je njezine roditelje da joj daju nešto jesti. Kad se svojom moćnom silom i sam podigao iz groba, nije Mu bilo teško pažljivo saviti i staviti na mjesto platno kojim je bio obavijen.

Kao kršćani mi smo pozvani na suradnju s Kristom u djelu spašavanja duša. Na to smo se djelo obvezali zavjetom koji smo Mu dali. Zanemariti ovo djelo znači biti nevjeran Kristu. Međutim, da bismo obavili taj posao, mi moramo slijediti Njegov primjer ukazivanja odane, savjesne pažnje naizgled nevažnim pitanjima. U tome je tajna uspjeha na svakom području kršćanskog napora i utjecaja.

Gospodin želi da Njegov narod dostigne najviši položaj na ljestvici uspjeha da bi Ga proslavio sposobnostima koje je od Njega dobio. U svojoj milosti On je učinio sve da bismo mi mogli pokazati da se upravljamo po boljem planu od onoga po kojemu se upravlja svijet. Mi moramo pokazati nadmoćnost u inteligenciji, u razumijevanju, u vještini i znanju zato što vjerujemo u Boga i u Njegovu moć da djeluje na ljudska srca.

Oni koji nisu dobili velike ili mnogobrojne darove ne smiju se obeshrabriti. Neka se posluže onim što im stoji na raspolaganju, neka pažljivo bdiju nad svakom slabom stranom svojega karaktera trudeći se da je uz pomoć božanske milosti ojačaju. U svaki potez u životu mi moramo utkati vjernost i odanost, moramo razvijati osobine koje će nam pomoći da obavimo zadaću.

Moramo odlučno svladati naviku nemarnosti. Mnogi smatraju da su se dovoljno opravdali i za najveće propuste ako kažu da su zaboravni. Ali zar nemaju i oni, kao i drugi, svoje umne sposobnosti? Ako je tako, onda moraju disciplinirati svoj um da pamti! Grijech je biti zaboravan, grijeh je biti nemaran! Ukoliko usvojite naviku nemarnosti, lako možete zanemariti i spasenje svoje duše i na kraju ustanoviti da niste spremni za Božje kraljevstvo.

Male dužnosti moraju biti prožete velikim istinama. Praktična pobožnost mora biti unesena i u najskromnije dužnosti svakidašnjeg života. Najuzvišenija je sposobnost svakog čovjeka da bezuvjetno posluša Božju riječ.

Budući da se ne bave nekim izrazito vjerskim poslom, mnogi smatraju da žive nekorisnim životom; da ništa ne čine na unapređenju Božjeg kraljevstva. Ali oni su u zabludi! Ukoliko se

bave nekim poslom koji se mora obaviti, ne smiju optuživati sebe da su nekorisni pripadnici velikog Božjeg domaćinstva. Ni najskromnije dužnosti ne smiju se zanemariti. Svaki pošten posao služi na blagoslov. Vjernost u takvom poslu može se pokazati kao priprema za veće odgovornosti.

Ma koliko skromno, svako djelo učinjeno za Gospodina uz potpunu predaju duše, prihvatljivo je u Njegovim očima kao i najviša služba. Nijedan prilog nije malen ukoliko se daje iskrena srca, s radošću u duši.

Ma gdje se našli, Krist vas poziva da prihvatite svaku dužnost koja vam se pruža. Ukoliko je to u domu, potrudite se dragovoljno i usrdno da vaš dom bude ugodno mjesto. Ukoliko ste majka, odgajajte svoju djecu za Krista. To je isto toliko rad za Gospodina koliko i djelo propovjednika za propovjedanicom. Ukoliko vas dužnost veže uz

kuhinju, potrudite se da postanete savršen kuhar. Pripremajte zdravu, hranjivu i ukusnu hranu. I kao što stavljate najbolje sastojke u hranu koju kuhate, uvijek se trudite da i u svojem umu njegujete najbolje misli. Ukoliko je vaš posao da obrađujete tlo duše ili da se bavite bilo kojim zanatom ili zvanjem, nastojte postići uspjeh u toj svojoj sadašnjoj dužnosti. Neka se vaše misli bave onim što upravo činite. Svakim svojim postupkom predstavljajte Krista. Ponašajte se onako kako bi se On ponašao da je na vašem mjestu!

Ma koliko malen bio vaš talenat, Bog ima mjesta za njega. Taj jedan talenat, mudro upotrijebljen, obaviti će posao koji mu je dodijeljen. Vjernošću u malim dužnostima mi trebamo raditi po načelu zbrajanja, dok će Bog raditi po načelu množenja. Ti mali darovi pretvorit će se u najdragocjenije utjecaje u Njegovom djelu.

Neka živa vjera bude kao zlatna nît utkana u sve što činimo, pa i u obavljanje naših najneznatnijih dužnosti. Na taj ćemo način svojim svakidašnjim radom pridonositi svojem kršćanskom rastu. Neprestano ćemo gledati Isusa. Ljubav prema Njemu ulijevat će životvornu snagu u sve što činimo. I tako ćemo se pravilnom upotrebom svojih talenata povezati zlatnim lancem s nebeskim svijetom. To je značenje pravog posvećenja; jer posvećenje se sastoji od radosnog obavljanja svakidašnjih dužnosti u savršenoj poslušnosti Božjoj volji.

Mnogi kršćani još uvijek čekaju da im se dodijeli neko veliko djelo. A ako ne mogu naći neki položaj dovoljno velik da zadovolji njihovo častoljublje, ne ispunjavaju vjerno obične životne dužnosti. Njih one ne zanimaju. Iz dana u dan propuštaju prilike da pokažu svoju vjernost Bogu. I dok čekaju na neko

veliko djelo, život prolazi, njegov cilj ostaje neostvaren, a njegovo djelo nezavršeno.

Umnoženi talenti

“Poslije dugo vremena dode gospodar tih sluga i zatraži od njih račun.” Kad Gospodin bude tražio obračun od svojih slugu, izračunavat će dobitak od svakog talenta. Prema obavljenom poslu ocjenjivat će se i karakter svakog radnika.

Oni koji su primili pet ili dva talenta vratit će Gospodinu povjerene darove, zajedno s dobitkom koji su ostvarili. Zasluge neće pripisivati sebi. Svi njihovi talenti bili su im dani na upotrebu; oni su ostvarili dobitak, ali dobitka ne bi moglo biti bez povjerenih sredstava. Oni shvaćaju da su izvršili jedino svoju dužnost. Kapital je pripadao Gospodinu pa je i dobitak Njegov.

Da im Spasitelj nije darovao svoju ljubav i svoju milost, bili bi izgubljeni za vječnost.

Međutim, kad Gospodar primi talente, On hvali i nagrađuje radnike kao da sve zasluge pripadaju samo njima. Njegovo je lice puno radosti i zadovoljstva. Njemu čini zadovoljstvo da na njih izlije svoje blagoslove. Svaku službu i svaku žrtvu On nagrađuje, ne zato što bi Mu to bila obveza, već zato što je Njegovo srce prepuno ljubavi i nježnosti.

On im kaže: "Dobro, valjani i vjerni slugo! Bio si vjeran nad malim, zato ću te nad velikim postaviti: Uđi u veselje gospodara svoga!"

Samo vjernošću, odanošću Bogu i službom iz ljubavi možemo zadobiti božansko odobravanje. Svaki utjecaj Svetoga Duha kojim je odani sluga vodio ljude na dobro, kojim ih je približio Bogu, zabilježen je u nebeskim knjigama. U veliki dan Božjega suda bit će

pohvaljen svaki radnik preko kojega je djelovao Sveti Duh.

I oni će ući u veselje svojega gospodara kad u Njegovom kraljevstvu vide one koji su otkupljeni njihovim zalaganjem. I oni će dobiti prednost da sudjeluju u Njegovom djelu tamo, jer su se za to osposobili sudjelujući u Njegovom djelu ovdje. Ono što ćemo biti na Nebu, bit će samo odraz onoga što smo sada po karakteru i svetoj službi ovdje. Krist je rekao o sebi: “Po primjeru Sina Čovječjega, koji nije došao da mu služe, nego da on služi i da dadne svoj život kao otkup mjesto svih.” (Matej 20,28) Kristovo djelo na Zemlji sada je Njegovo djelo na Nebu. Naša nagrada za to što radimo s Kristom u ovom svijetu bit će veća snaga i veća prednost raditi s Njim u svijetu koji će doći.

“Kad pristupi onaj koji je primio jedan talenat, reče: ‘Gospodaru, znajući

da si čovjek tvrd, da žanješ gdje nisi sijao i kupiš gdje nisi vijao, pobojah se, odoh i sakrih svoj talenat u zemlju. Evo ti što je tvoje.”

Tako se ljudi pokušavaju izgovoriti što zanemaruju Božje darove. Oni Boga gledaju kao bezdušnog tiranina koji nastoji pronaći sve njihove pogreške i kazniti ih svojim sudovima. Oni Ga optužuju da traži ono što nikada nije dao, da žanje ono što nikada nije sijao.

Ima mnogo onih koji optužuju Boga da je tvrd gospodar zato što traži njihovo imanje i njihovu službu. Ali mi ne možemo dati Bogu ništa što već nije Njegovo. Kralj David je rekao: “Od tebe je sve, i iz tvojih ruku primivši, dali smo tebi!” (1. Ljetopisa 29,14) Sve pripada Bogu, ne samo stvaranjem, već i otkupljenjem. Svi blagoslovi u ovom životu i u životu koji će doći izlijevaju se na nas s pečatom križa na Golgoti.

Zato je lažna optužba da je Bog tvrd gospodar i da žanje gdje nije sijao.

Gospodar ne odbija optužbu zlog sluge iako je nepravedna; On se služi njome da bi mu dokazao da se njegovo ponašanje ne može opravdati. Bilo je putova i načina da se talenat iskoristi i donese dobitak svojem vlasniku. Zato gospodar kaže: “Prema tome si morao moj novac uložiti kod mjenjača, kako bih ja nakon povratka uzeo svoje kamate.”

Naš nebeski Otac ne zahtijeva ni manje ni više od onoga što nam je omogućio da postignemo. On na ramena svojih slugu ne stavlja terete koje oni ne mogu nositi. “Jer dobro zna kako smo sazdana, spominje se da smo prašina.” (Psalam 103,14) Sve što On traži od nas, božanskom milošću mi možemo učiniti.

“Komu je mnogo povjereno, od njega će se više iskati.” (Luka 12,48) Mi

ćemo pojedinačno biti pozivani na odgovornost ako smo učinili samo jednu jotu manje nego što smo bili sposobni učiniti. Gospodin vrlo točno odmjerava svaku priliku za službu. Neiskorištene sposobnosti isto će se tako unijeti u obračun kao i iskorištene. Za sve što smo mogli postati pravilnom upotrebom naših talenata, Bog će nas pozvati na odgovornost. Nama će se suditi i za ono što smo trebali učiniti, a nismo, jer se nismo poslužili svojom sposobnošću da proslavimo Boga. Čak i da ne izgubimo vječni život, u vječnosti ćemo shvatiti posljedice naših neupotrijebljenih talenata. Svako znanje koje smo mogli steći, svaka sposobnost koju smo mogli razviti, a nismo, pokazat će se kao vječni gubitak.

Ali kad se potpuno predamo Bogu, kad u svojem radu slijedimo Njegove upute, On sebe smatra odgovornim za uspjeh. On ne želi da nagađamo kakav

će uspjeh postići naši poštenu napori. Nijednom ne smijemo pomisliti na neuspjeh, jer surađujemo s Onim tko ne zna za poraz!

Mi ne trebamo govoriti o svojoj slabosti i nesposobnosti. Time bismo samo pokazali da nemamo povjerenja u Boga i da odbacujemo Njegovu Riječ. Kad gundamo zbog svojih tereta ili odbijamo odgovornosti koje nam je dao, mi zapravo govorimo da je On tvrd gospodar, da od nas zahtijeva ono za što nam nije dao dovoljno snage.

Često smo skloni proglasiti držanje lijenog sluge skromnošću. Ali istinska skromnost izgleda potpuno drugačije. Da bismo bili skromni ne znači da moramo biti patuljci po umnim sposobnostima, bez želje za napredovanjem, da se moramo kukavički odnositi prema životu i izbjegavati terete i odgovornosti zbog straha da ih nećemo uspješno nositi. Istinska skromnost osla-

nja se na Božju snagu i rado ispunjava Njegove namjere.

Bog se služi oruđima koja sam izabere. Katkad se Bog koristi najskromnijim oruđem da obavi najveći posao jer se Njegova snaga najbolje otkriva u ljudskoj slabosti. Mi imamo svoja mjerila i po njima nešto proglašavamo velikim, a nešto malim; ali Bog se ne upravlja po našim pravilima. Mi ne smijemo zamišljati da je ono što nama izgleda veliko istodobno veliko i za Boga; ili da je ono što smo mi proglasili malim, malo i za Njega. Nije nama prepušteno da ocjenjujemo svoje talente ili da bismo svoj posao. Mi trebamo preuzimati terete koje nam je Bog namijenio, nositi ih zbog Njega i uvijek se Njemu obraćati kad nam je potreban predah. Bez obzira na vrstu posla, Boga slavimo radosnom službom od cijelog srca. Njemu je drago kad svoje odgovornosti nosimo zahvalno, radosni što

nas smatra dostojnima da budemo Njegovu suradnici.

Oduzeti talenat

Lijenom sluzi izrečena je presuda: “Dakle: oduzmite mu taj talenat i podajte ga onomu koji ima deset talenata!” Ovim riječima, kao i kad je nagrađivan vjerni sluga, nagoviještena je ne samo mogućnost nagrade na konačnom sudu, nego i proces postupnog nagrađivanja prema zasluži još u ovom životu. Kako je to u svijetu prirode, tako je i u duhovnom svijetu; svaka neupotrijebljena sposobnost postajat će sve slabija dok konačno ne nestane. Aktivnost je zakon života; lijenost znači smrt. “Svakomu se daje objava Duha na opću korist.” (1. Korinćanima 12,7) Kad se upotrijebe za opći blagoslov, Božji darovi se umnožavaju. Kad se zakopaju da bi služili jedino vlasniku,

umanjuju se i konačno povlače. Onaj tko odbije dijeliti ono što je primio, uvidjet će na kraju da i nema što dijeliti. On se pokorio procesu koji će svakako oslabiti i na kraju potpuno uništiti sposobnosti njegove duše.

Neka nitko ne misli da može živjeti sebičnim životom i da će onda, kad zadovolji svoje sebične probitke, ući u radost svojega gospodara. Takvi ne mogu sudjelovati u radosti nesebične ljubavi. Takvi nisu ni osposobljeni za život u nebeskim stanovima. Oni ne bi znali cijeniti neporočno ozračje ljubavi koja prožima Nebo. Glasovi anđela i glazba njihovih harfi ne bi ih zadovoljili. Njihovom bi umu nauk Neba bio nerješiva zagonetka.

U veliki dan suda oni koji nisu radili za Krista, koji su lutali tamo-amo odbacujući sve odgovornosti, misleći samo na sebe, zadovoljavajući samo sebe, bit će izvedeni pred Suca cijele Zem-

lje zajedno s onima koji su činili zlo. Bit će im izrečena ista presuda.

Mnogi među onima koji tvrde da su kršćani zanemaruju Božje zahtjeve, a nisu ni svjesni koliko je to opasno. Oni znaju da hulitelji, ubojice i preljubnici zaslužuju kaznu. Međutim, budući da uživaju u vjerskim obredima i da vole slušati propovijedanje Evandjelja, misle da su kršćani. Iako su cijeli život proveli brinući se samo o sebi, bit će isto toliko iznenađeni kao i lijeni sluga kad čuju presudu: "Dakle: oduzmite mu taj talenat!" Slično Židovima, i oni se varaju da imaju pravo na sebično uživanje u dobivenim blagoslovima umjesto da ih podijele s drugima.

Mnogi koji ne sudjeluju u kršćanskim naporima izgovaraju se da su nesposobni za rad. Međutim, je li ih Bog učinio nesposobnima? Ne, nipošto! Ta nesposobnost je posljedica njihove neaktivnosti i njihove hotimične odluke.

I već sad se u njihovom karakteru osjećaju posljedice presude: “Dakle: oduzmite mu taj talenat!” Trajno zanemari vanje primljenih talenata ugušilo je u njima glas Svetoga Duha koji je jedini izvor svjetla. Presuda: “Nekorisnog slugu bacite van, u tamu, gdje će biti plač i škrgut zuba”, nebeskim pečatom zapečaćuje izbor koji su sami načinili, izbor kojim su odredili svoju vječnu sudbinu.

Kazalo

Isusova usporedba o talentima	5
Darovi Svetoga Duha	8
Drugi darovi	11
Umne sposobnosti	19
Umijeće govora	24
Dar utjecaja	33
Dar vremena	38
Dar zdravlja	47
Dar snage	51
Dar novca	56
Ljubazne pobude i utjecaji	60
Darovi se umnožavaju upotrebom	62
Čovjek s jednim talentom	66
Umnoženi talenti	76
Oduzeti talenat	84